

ΕΤΟΣ Γ'.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1931

ΤΕΥΧΟΣ 1.

ΑΡΧΕΙΟΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

«Τὸ γὰρ αὐτὸν νοεῖν ἔστιν τε καὶ εἶναι»
ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Heinrich Rickert τακτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Heidelberg.
— Karl Joël τακτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Basel. — Ernst Hoffmann τακτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου Heidelberg. — Erich Frank, τακτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Marburg. — Guido Calogero τακτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ρώμης. — Raφ. Δήμου, καθ. τοῦ Πανεπιστημίου Harvard τῶν 'Ην. Πολ. τῆς 'Αμ. — K. Τριανταφυλλόπουλος τακτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου τῶν 'Αθηνῶν. — August Faust ὑφιγ. τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Heidelberg. — Μιχ. Τσαμαδός σύμβουλος ἐπικρατείας. — X. Τζωρτζόπουλος ὑφιγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν 'Αθηνῶν. — Franz Boeht διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας. — Παν. Κανελλόπουλος ὑφιγ. Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν. — Κωνσταντῖνος Τσάτσος ὑφιγ. Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν. — Ιωάν. Θεοδωρακόπουλος ὑφιγ. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΝ
ΥΠΟ
I. N. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ: Κ. Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ
ΨΑΡΡΩΝ 41

1931

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΤΕΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΑΡΧΕΙΟΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΧ. 45.—
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΧ. 160.—

**Αποστολή συνδρομῶν κλ. πρὸς τὴν:*
Διεύθυνσιν τοῦ Ἀρχείου
Βησσαριωνος 8 καὶ Νίκης 25, Ἀθῆναι.

Αἱ εἰς τὸ «Ἀρχεῖον τῆς Φιλοσοφίας καὶ Θεωρίας τῶν ἐπιστημῶν» δημοσιευόμεναι πραγματεῖαι καὶ ἀρθρα ἥμεδαπῶν καὶ ἄλλοδαπῶν συνεργατῶν εἶναι πρωτότυπα καὶ γράφονται εἰδικῶς διὰ τὸ περιοδικόν.

**Χειρόγραφα πρὸς δημοσίευσιν καὶ βιβλία πρὸς ἀναγγελίαν ἀποστέλλονται εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Συντάξεως τοῦ Ἀρχείου,
Βησσαριωνος 8 καὶ Νίκης 25.**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1) ΜΕΛΕΤΑΙ

	Σελλες
Π. Κ. Κανελλοπούλου. — Friedrich Gundolf	1
Ραφαὴλ Δημου. — Ὁ δυνμὸς τῆς διανοήσεως	7
I. Θεοδωρακοπούλου. — Τὰ φιλοσοφικὰ κείμενα στὰ χέρια τῶν σχολαστικῶν	27

2) ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΑ · ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Guido Calogerò — Studi Sull' Eleatismo.	63
Ἡ φιλοσοφία τῶν πατέρων καὶ τοῦ μέσου αἰώνος I. N. Θεοδωρακοπούλου	73
Διάφορα σημειώματα	94
Νεκρολογίαι.	105
Βιβλιογραφία	109

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΟΥΡΗΣ

FRIEDRICH GUNDOLF †

Ε.Γ.Δ πλΣΚ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

FRIEDRICH GUNDOLF †

Γ Π Ο

ΠΑΝΑΓ. Κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

*Μέσος στό σκοτάδι μιὰ ματιά, θαρρῶ, φεγγοβολάει.
Τέτοια ἡ λαχτάρα σου διαλέγοντάς με συνοδό σου
ποὺ τὴ βαρειά μου ὅδοιποδία τὸ πνεῦμα μου βλογάει.
Καὶ μὲ συγκλόνισε τὸ βῆμα κι' ὁ ωνθμός σου.*

*Τῆς γῆς τῆς σιωπηλῆς μὲ τὸ ἀσημένιο φύλλωμά της
καὶ μὲ τὴ νιὰ τὴν λάμψη της, ὅπου καμιὰ κραυγὴ
χαρᾶς δὲν τὴν ταράζει—ἔσν τὴν ὡμορφιά της
μοῦ ὕμνησες. Κ' ἔρμη, ἄγνη τὴν εἴπαμε κι' ὥχρη.*

*Κ' ἔτσι ἀπ' τὴν ἀκατέργαστη πηγαία της ἀγκαλιὰ
μέσος στὸν καθάριο ἀέρα ἥχοι ἀπαλοὶ ἀκουσθήκαν
καὶ οἱ οὐρανοὶ μὲ ἀδρὲς μωρφὲς ἐπληρωθήκαν
—θάμμα σὰν σὲ καμιὰ τοῦ Μάη νυκτιά.*

"Οταν δὲ *Stefan George* συνέγραψε τοὺς στίχους αὐτούς,¹⁾ ἡ ζωὴ ἦτο πλουσιωτέρα. "Εἶη τότε ἀκόμη ἐκεῖνος,
πρὸς τὸν δποῖον ἀπευθύνομεν σήμερον τοὺς στίχους τούτους,
ἔξη δὲ φίλος, μαθητὴς καὶ ἀπόστολος τοῦ ποιητοῦ

¹⁾ Ἡ μετάφρασις τῶν στίχων ἐγένετο ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τοῦ παρόντος ἀρ-
θρου προχείρως, χωρὶς λογοτεχνικὰς ἀξιώσεις, μόνον καὶ μόνον διὰ νέας ἀπο-
δοθῆ τὸ νόημα αὐτῶν. Πρβλ. «Das Jahr der Seele».

George, ὁ Friedrich Gundolf. Ἡτο «βαρειά» ή «δοιπορία» ἔκεινου, ὁ ὅποῖς συνώδευε τὸν *Gundolf* εἰς τὰς σκέψεις του καὶ ἡκολούθει τὴν διδασκαλίαν του, ἀλλὰ τὸ βάρος αὐτὸ—(καὶ βάρος εἶναι ἡ ζωή, ὅταν δὲν εἶναι ἀπλῶς ἐπάγγελμα, ἀλλ' εἶναι ἀποστολή)—τὸ βάρος αὐτὸ εἶναι ἄξιον εὐλογίας. *Ὑπάρχουν βάροι τὰ ὅποια ἀναστηλώνουν, δὲν συντρίβουν.* Τὸ αἴσθημα κάποιας παγκοσμίου εὐθύνης (ἡ μικῆς καὶ πνευματικῆς), μὲ τὴν ὅποιαν ἐνέπνεεν ὁ *Gundolf* τοὺς μαθητάς του, τὸ αἴσθημα, ὅτι αὐτῇ αὕτῃ ἡ ἐπιστήμη (ὑπὸ τὴν ἐξωτερικὴν μορφὴν τῆς ὅποιας ἐνεφανίσθη τὸ ἔργον του) εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι κάποια βαθυτέρα λογοδοσία τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ σύμπαν, πρὸς τὸν Θεόν, τὸ αἴσθημα αὐτὸ (αἴσθημα καὶ ὅχι λογικὴ ἀπαίτησις) ἔχαρακτήριζε πρωτίστως τὸν *Gundolf*, τὰ βήματά του, τὰς χειρογονομίας του καὶ τὸν ὁυθμὸν τῆς ζωῆς του, Ἡ ἐπιστήμη τοῦ *Gundolf* (ἡ ἴστορία τῆς λογοτεχνίας καὶ ἐν γένει τοῦ πνεύματος) δὲν ἦτο λόγος νεκρός, δὲν ἐστρέφετο πρὸς τὰ ὄπίσω, πρὸς ὅτι παρῆλθε, δὲν ἐστρέφετο κἄν πρὸς τὰ ἐμπρός, πρὸς ὅτι πέπρωται ἐπίσης νὰ παρέλθῃ, ἀλλ' ἐστρέφετο πρὸς κάποιο αἰώνιον *Παρόν*. Τὸν ὁυθμὸν τῆς ζωῆς, τὸν ὅποιον δὲν ἔζήτει νὰ συλλάβῃ ἀντικειμενικῶς, ἀλλὰ κατώρθωνε νὰ ζῇ μὲ δλον του τὸ αἷμα, ἀνεκάλυπτεν ὁ *Gundolf* ὑπεράνω τοῦ φανομένου τῶν μεταβαλλομένων ἐξωτερικῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς ὑπεράνω τοῦ «πνεύματος τῶν ἐποχῶν». Τοῦτο ἐνεφάνισε τὸν *Gundolf* ὡς ἀντίπαλον τῆς κοινωνιολογικῆς σκέψεως καὶ ἀναγκάζει ὅσους κοινωνιολόγους δὲν παρασύρονται ἀνοίτως ὑπὸ φιλοτιμίας ἐπαγγελματικῆς νὰ ἀναγνωρίζουν τὴν μικρότητα τῆς ἀποστολῆς των ἀπέναντι τοῦ μεγαλείου τῆς ἀποστολῆς ἔκεινου, νὰ ἀναγνωρίζουν τὸν ἀντίπαλόν των ὡς διδάσκαλον καὶ ὁδηγητήν!

‘Ο *Gundolf* ἐγεννήθη τὴν 20ὴν Ἰουνίου 1880. Ἀπὸ τοῦ 1911 ἐδίδαξεν ἐπὶ εἴκοσιν ὅλοκληρα ἔτη εἰς τὸ πανε-

πιστίμιον τῆς *Heidelberg*, ἀπορρίφας τὴν κατὰ τὸ ἔτος 1920 γενομένην εἰς αὐτὸν πρόσκλιψιν, ὅποις δε γῆθῇ τὴν τακτικὴν ἔδραν τῆς ἴστορίας τῆς λογοτεχνίας εἰς τὸ πανεπιστήμιον τοῦ *Bερολίου*. Τὸ *Heidelberg* μὲ τὴν ἀπαράμιλλον φυσικήν του ὕδωραί τητα καὶ μὲ τὴν συμπεπυκνωμένην πνευματικήν τον λιτότητα δὲν ἀνταλλάσσει εύκόλως μὲ πλούτην ἐγκόσιμα καὶ τιμὰς παροδικὰς ἔκεινος, ὁ ὅποις ηὕτυχησε νὰ τὸ γνωρίσῃ. "Οταν ἔξέδωκεν ὁ *Gundolf* τὸ πρῶτον μεγαλείτερον ἔργον του — «ὁ Σαίκοπηρ καὶ τὸ γερμανικὸν πνεῦμα» — δλοι ὅσοι ἦσαν ἄξιοι τῆς διδασκαλίας του ἀνεγνώρισαν ἀμέσως, ὅτι νέος ὁρίζων (ὅριζων ἀληθής, εὔρὺς καὶ προωθησμένος νὰ ἐνώσῃ πράγματι τὴν γῆν μετὰ τοῦ οὐρανοῦ) ἀπεκαλύφθη εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ πνεύματος ἐν γένει. Ὁ ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματιῶν φιλολόγων ἀκολουθούμενος τρόπος παρατηρήσεως τοῦ πνεύματος—τρόπος, διὰ τοῦ ὅποίου συνεχέετο τὸ γράμμα πρὸς τὸ πνεῦμα, ὁ τύπος πρὸς τὴν οὐσίαν—ἐγκατελείπετο πλέον δριστικῶς. "Ολα βεβαίως τ' ἀληθῆ καὶ ζωντανὰ πνεύματα ἀντεμετώπισαν καὶ πρὸ τοῦ *Gundolf* τὴν ἴστορίαν δημιουργικῶς. Τὸ νὰ πιστοποιῇ τις τὴν ὑπαρξίαν τοῦ πνεύματος εἰς τὴν ἴστορίαν, χωρὶς νὰ ἔξασφαλίζῃ εἰς αὐτὸν διὰ τῆς τοιαύτης ἐνεργείας του «δευτέρων παρουσίαν» (νέαν παρουσίαν), δὲν εἶναι βεβαίως ἀπασχόλησις πνευματική, ἀλλ' εἶναι ἀπλῆ χειρωναξία. Τοῦτο ἦτο γνωστὸν καὶ πρὸ τοῦ *Gundolf* καὶ δλοι οἱ ἀληθεῖς ἴστορικοὶ ὑπῆρξαν καὶ πρὸ αὐτοῦ δημιουργοὶ ἴστορίας. Πάντως διὰ τοῦ *Gundolf* κυρίως ἀνήγθη ἡ κατεύθυνσις αὐτὴ τῆς δημιουργικῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς ἴστορίας τοῦ πνεύματος εἰς ἀρχὴν ἀκαδημαϊκῶς κεκυρωμένην καὶ—ὅπερ ὑσυγκρίτως οὐσιωδέστερον—εἰς συστηματικὴν ὀλοκλήρωσιν. "Ως ἀμεσοὶ πρόδρομοι τοῦ *Gundolf* εἰς τὴν ὥραίαν καὶ ὑψηλὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν πρέπει νὰ θεωρηθοῦν οἱ *Nietzsche*, *Burckhardt* καὶ *Dilthey*,

Μετὰ τῆν πραγματείαν του δ «Σαιξηρος καὶ τὸ γερμανικὸν πνεῦμα» ἔξέδωκεν ὁ *Gundolf* ἔργα περὶ *Goethe*, περὶ *Καίσαρος*, περὶ *Kleist*, περὶ τοῦ Σαιξηρος ἐν γένει, περὶ τοῦ διδασκάλου του *Stefan George*, περὶ τῶν ὁμομαντικῶν καὶ πολλὰ ἄλλα. Ἡ μετάφρασις τῶν ἔργων τοῦ μεγάλου "Ἀγγλου τραγικοῦ (μετάφρασιν τὴν δποίαν ἐβάσισεν ὁ *Gundolf* ἐν μέρει—ἄλλα μόνον ἐν μέρει—ἐπὶ τῶν παλαιοτέρων μεταφράσεων τοῦ *Schlegel* καὶ τοῦ *Tieck*) θεωρεῖται ως πολύτιμον ἀπόκτημα τῆς γερμανικῆς λογοτεχνίας. Ἡ τελευταία συμβολή του εἰς τὴν καθαρὰν λογοτεχνίαν ὑπῆρξε συλλογὴ παιημάτων διακρινομένων. Διὰ τὴν ἀγνήν των λυρικότητας καὶ τὴν ὑπέροχην πλαστικότητα τῆς γλώσσης. Πρὸς ἔτους ἀπενεμήθη εἰς τὸν *Gundolf* καὶ τὸ βραβεῖον *Lessing* (τοῦ "Αμβούργου). Ἡ ἐπιτροπὴ ἐδικαιολόγησε τὴν ἐκλογήν της, ίσχυρισθεῖσα, ὅτι μόνος ὁ *Gundolf* (οὗτος εἶναι ὁ πρῶτος, ὃστις ἔλαβε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος βραβεῖον) εἶναι ίσότιμος πρὸς τὸν *Lessing*. Μόνον οἱ δύο αὐτοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ γερμανικοῦ πνεύματος ἐθεωρήθησαν ως συνδυάζοντες πλήρως βαθύτητα γνώσεως μὲ ἔξαιρετικὴν ἐπίδοσιν εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν διαμόρφωσιν τῆς γλώσσης.

Καὶ ὅμως: ὁ *Gundolf* ἔμεινεν ἔξω τῶν «προθηκῶν» τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Οἱ εὐρύτεροι κύκλοι τῶν περὶ τὰ «λεγόμενα» γράμματα ἀσχολουμένων δὲν ἐγνώρισαν ἀκόμη τὸν *Gundolf*. Πῶς πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ τοῦτο; Πρόκειται περὶ μοίρας κακῆς ἢ περὶ εὔνοίας τοῦ Θεοῦ;

Εἰς ἐποχήν, ἥ δποία ἴκανοποιεῖται μὲ τὸ ἀναγνώσματα τῶν *Maurois* καὶ *Emil Ludwig* καὶ τῆς δποίας κύριον χαρακτηριστικὸν εἶναι, ὅτι μετέβαλε τὸ πνεῦμα εἰς «sport», ἄτομα, ως ὁ *Gundolf*, πρέπει νὰ μένουν μακρὰν τῆς καθημερινῆς ζωῆς. "Οσον ἀμεσωτέρα — λέγει κάπου ὁ ἴδιος ὁ *Gundolf* — εἶναι ἡ σχέσις τινὸς πρὸς τὴν ζωὴν (πρὸς τὴν ἄληθην ζωήν), τόσον περισσότερον ἔνος πρὸς αὐτὴν φα-

χαρακτηρισθῆ ὅντος ὑπ' ἐκείνου, οἱ ὄποιοι συγχέουν τὴν ζωὴν πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς. Ὁ *Gundolf* δὲν ἦτο προφρισμένος νὰ ἴκανοποιήσῃ «ὄρεξις» καὶ νὰ πληρώσῃ «κενά». Τὰ κενά—καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀντιγράφω πάλιν κάποιαν φράσιν του—οὐδέποτε πληροῦνται διὰ δημιουργικῆς παραγωγῆς· αὐτὴν εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα περισσείας, τὸ προῖνον ἀφθορίας! Ὁ *Gundolf* ἔζησεν εἰς τὴν ἐποχήν μας διὰ νὰ συμβολίσῃ καὶ ἐνσαρκώσῃ (τὸ σύμβολον εἶναι σὰρξ καὶ ὅχι ἀλληγορία) τὸν «ἄνθρωπον», διὸ ποῖος κινδυνεύει σήμερον νὰ **εξαφανισθῇ** ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ προϊόντος τῶν ιδίων του χειρῶν, ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ιστορίας. Ἡ ιστορία, ἡ δποία κατήγνησε σχεδὸν ἀπόστολος καὶ λειτουργεῖ ὡς μηχανή, ἐκτοπίζει ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν περισσότερον τὸν «ἄνθρωπον» ὡς ὅν πρωταρχικόν, ὡς ὑπαρξιν κοσμογονικήν, ζητοῦσαν ἐμφανίση τοῦτον ὡς ἀπλοῦν ἀποτέλεσμα περιστάσεων ξένων πρὸς τὸ ἄτομόν του, μηχανικῶν διαδικασιῶν. Ὁ *Gundolf* διὰ τοῦ ἔργου καὶ τῆς ζωῆς του μᾶς ἐδίδαξεν, ὅτι εἶναι δυνατὸν καὶ πάλιν νὰ ἀρτικαταστήσωμεν τὴν «πορείαν τῶν πραγμάτων» διὰ τῆς ὑπενθύνου κινήσεως τῶν πνευμάτων. Ἡ διδασκαλία του δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἄκαρπος. Οὕτε εἶναι δυνατὸν νὰ μείνῃ. Ὁ *Gundolf* δὲν ἐδίδαξεν ἀπλῶς. Υπῆρξε παράδειγμα. Καὶ τὸ «παράδειγμα» εἶναι ζωὴ καὶ ὅχι μόνον διδασκαλία (καὶ ἡ καλλιτέρα διδασκαλία εἶναι ἀφ' ἕαυτῆς νεκρά). Τὸ «παράδειγμα» εἶναι θυσία, δοκιμασία. εἶναι ἐνανθρωπιζόμενη καὶ μαρτυροῦσα θεότης. Ὅταν διδάσκων προσφέρῃ τὴν ζωὴν του ὡς παράδειγμα τῆς διδασκαλίας του, ὅταν συγκινῇ καὶ συγκλονίζῃ ὡς ἄνθρωπος καὶ εἶναι δημιουργὸς λόγου εἰς τὴν βαθυτέραν τῆς λέξεως ἔννοιαν, τότε εἶναι προφήτης καὶ ἀπόστολος τοῦ πνεύματος! Εἰς τὴν ἐποχήν μας, ὅπου τὸ πνεῦμα ἀναζήτει εἰς ἀντικείμενον μηχανικῆς ἀνατυπώσεως καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐπάδόσεως, κατασκευάζεται, πωλεῖται καὶ ἀγοράζεται διὰ τῶν

μέσων τῆς βιομηχανίας, ή ὑπαρξις τύπων, ώς ὁ *Gundolf*, εἶναι σπανία. Τὸ δὲ ἀντίτυπα ἐπληθύνθησαν εἰς βάρος τῶν πρωτύπων. Αἱ ἐπιστῆμαι εἰς βάρος τῆς ἐπιστήμης. Οἱ πνευματικοὶ ἀνθρωποὶ εἰς βάρος τοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου. Ἐν μέσῳ τοῦ θορυβόδους θριάμβου, τὸν δποῖον ἔοτάζει σήμερον ὁ «ἀριθμὸς» μὲ τὰς ἀμοιβαστικῶς μόνον σχηματιζομένας ἐνότητάς του, ἡκούσιη (καὶ θὰ ἔξακολουθήσῃ ἀκουομένη) ή φωνὴ τοῦ *Gundolf*, η δποία ἐτάχθη εἰς τὸ νὰ ἀποσπᾶ τὴν προσοχὴν μας ἀπὸ τοῦ καθημερινοῦ, στρέφουσα ταύτην—ἔστω καὶ μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν—πρὸς τὸ Αἰώνιον καὶ Ἀληθές.

* * *

‘Ο *Friedrich Gundolf* ἀπέθανεν. Οἱ ἐκδόται καὶ συνεργάται τοῦ «Ἀρχείου φιλοσοφίας καὶ θεωρίας τῶν ἐπιστημῶν», ὃν οἱ πλεῖστοι ὑπῆρξαν μαθηταὶ καὶ φίλοι τοῦ *Gundolf*, πενθοῦν βαρύτατα τὸν θάνατόν Του !